

ข้อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระเชิงวิทยานิพนธ์ การศึกษาความดันแก๊สของบรรยายกาศ
ของดาวฤกษ์ที่อยู่ในแบบชวนหลัก

ผู้เขียน

นายเย็น สังลิริ

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการสอนฟิสิกส์

คณะกรรมการส่องการค้นคว้าแบบอิสระเชิงวิทยานิพนธ์ :

รองศาสตราจารย์บุญรักษ์ สุนทรธรรม

ประธานกรรมการ

อาจารย์สมิตรา

นิภารักษ์

อาจารย์ ม.ล.อนันต์รัตน์

สุชลัสดี

กรรมการ

กรรมการ

บทคัดย่อ

ความดันแก๊สของบรรยายกาศของดาวฤกษ์ เป็นคุณสมบัติทางกายภาพอย่างหนึ่งของ
ดาวฤกษ์ที่ว่า ฯ ไปร่วมกับดาวฤกษ์ที่อยู่ในแบบชวนหลัก (Main Sequence) การวิเคราะห์
คุณสมบัติตั้งกล่าวจะเป็นต้องใช้ อุณหภูมิสัมฤทธิ์และค่าความโน้มถ่วงที่ผิวดาว ที่ได้จากการลังเกต
การณ์ทางดาราศาสตร์ โดยใช้เครื่องไฟโตอิเล็กตริก ไฟโตริเมเตอร์แบบนับไฟตอน พร้อมแผ่น
กรองแสง ในแบบความยาวคลื่นสีน้ำเงิน (B) และสีเหลือง (V) ร่วมกับกล้องโทรทรรศน์แบบ
สะท้อนแสง เลนส์ผ่านศูนย์กลางขนาด 16 นิ้ว ของหอดูดาวมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ดาวฤกษ์ที่
อยู่ในแบบชวนหลักจัดเป็นดาวฤกษ์ที่อยู่ในสภาวะสมดุลทางอุกกาลศิษย์ศาสตร์ ซึ่งค่าความดันจะ
สมดุลกับความโน้มถ่วงของสารที่ประกอบกันเป็นดาวฤกษ์พอดี นอกจากนี้ค่าความดันแก๊สมีค่ามาก
กว่าความดันจากการแพร่งสีมาก จนถือได้ว่าความดันในบรรยายกาศทั้งหมดของดาวฤกษ์คือความดัน
แก๊ส โดยอาศัยทฤษฎีทางฟิสิกส์และสมมติฐานดังกล่าว เราสามารถวิเคราะห์ความดันแก๊สใน
บรรยายกาศชั้นต่าง ๆ ของดาวฤกษ์ในแบบชวนหลักได้

Research Title A Study of Atmospheric Gas Pressure in Main Sequence Stars

Author Mr. Yian Sungsiri

M.S. Teaching Physics

Examining Committee :

Assoc.Prof. Boonruksar Soonthornthum

Chairman

Lecturer Sumit Niparugs

Member

Lecturer M.L.Aniwat Sooksawat

Member

Abstract

The gas pressure in the stellar atmosphere is one of physical properties of stars including main sequence stars. In analysing this property, the effective temperature and surface gravity obtained from astronomical observations are used. The observations were done by using the photon counting photoelectric photometer in B and V bands of spectra with the 16-inch reflecting telescope at the Chiang Mai University Observatory. The conditions in main sequence stars can be considered as in hydrostatic equilibrium which pressure and gravity are typically balanced. Moreover, the gas pressure is significantly much more than the radiative pressure such that the total gas pressure can be assumed to be equal to the gas pressure in the main sequence star. From these hypothesis with physical theories, the gas pressure in various atmospheric layers can be evaluated.

Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved